

۱۲

قرارداد همسان شماره

۹

(تهیه طرح‌های توسعه و عمران،
حوزه نفوذ و تفصیلی شهرها)

۱۹

قرارداد همسان شماره

(تهیه طرح توسعه عمران (جامع) ناحیه)

(ویژه آزمون‌های نظام مهندسی) - (رشته شهرسازی)

مؤلف:

محمد عظیمی آقداش

(پایه یک و پژوهشگر برتر نظام مهندسی)

سرشناسه:
عنوان و نام پدیدآور:
مشخصات نشر:
مشخصات ظاهری:
شابک:
وضعیت فهرست نویسی:
شماره کتابشناسی ملی:

عظیمی آقداش، محمد ۱۳۵۰-
قرارداد همسان شماره ۱۲ (تهیه طرح‌های توسعه و عمران حوزه نفوذ و تفضیلی شهرها و
قرارداد همسان شماره ۱۹ (تهیه طرح توسعه عمران (جامع) ناحیه) / مولف: محمد عظیمی آقداش
تهران، نوآور ۱۳۹۸.
۱۰۴ ص.
۹۷۸-۶۰۰-۱۶۸-۴۷۹-۱
فیپا مختصر
۵۹۲۳۵۴۴

قراردادهای همسان شماره ۱۲ و شماره ۱۹

نشر نوآور

مؤلف: مهندس محمد عظیمی آقداش
ناشر: نوآور
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
مدیر تولید: محمدرضا نصیرنیا
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۶۸-۴۷۹-۱

مرکز پخش:

نوآور، تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخررازی، خیابان شهدای
ژاندارمری نرسیده به خیابان دانشگاه ساختمان ایرانیان، پلاک ۵۸،
طبقه دوم، واحد ۶ تلفن: ۹۲-۶۶۴۸۴۱۹۱

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب مطابق با قانون حقوق
مؤلفان و مصنفان مصوب سال ۱۳۴۸ برای ناشر محفوظ و
منحصراً متعلق به نشر نوآور می‌باشد. لذا هر گونه استفاده از
کل یا قسمتی از این کتاب (از قبیل هر نوع چاپ، فتوکپی،
اسکن، عکس برداری، نشر الکترونیکی، هر نوع انتشار به صورت
اینترنتی، سی‌دی، دی‌وی‌دی، فیلم فایل صوتی یا تصویری و
غیره) بدون اجازه کتبی از نشر نوآور ممنوع بوده و شرعاً حرام
است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

لطفاً جهت دریافت الحاقات و اصلاحات احتمالی این کتاب به سایت انتشارات نوآور مراجعه فرمایید.

www.noavarpub.com

https://telegram.me/noavarpub

https://www.instagram.com/noavarpub/

نشر نوآور ضمن قدردانی و ارج نهادن به اعتماد شما به کتاب‌های این انتشارات، به استحضارتان می‌رساند که همکاران این انتشارات، اعم از مؤلفان و مترجمان و کارگروه‌های مختلف آماده‌سازی و نشر کتاب، تمامی سعی و همت خود را برای ارائه کتابی درخور و شایسته شما فرهیخته گرامی به کار بسته‌اند و تلاش کرده‌اند که اثری را ارائه نمایند که از حداقل‌های استاندارد یک کتاب خوب، هم از نظر محتوایی و غنای علمی و فرهنگی و هم از نظر کیفیت شکلی و ساختاری آن، برخوردار باشد.

با این وجود، علی‌رغم تمامی تلاش‌های این انتشارات برای ارائه اثری با کمترین اشکال، باز هم احتمال بروز ایراد و اشکال در کار وجود دارد و هیچ اثری را نمی‌توان الزاماً مبرا از نقص و اشکال دانست. از سوی دیگر، این انتشارات بنابه تعهدات حرفه‌ای و اخلاقی خود و نیز بنابه اعتقاد راسخ به حقوق مسلم خوانندگان گرامی، سعی دارد از هر طریق ممکن، به‌ویژه از طریق فراخوان به خوانندگان گرامی، از هرگونه اشکال احتمالی کتاب‌های منتشره خود آگاه شده و آن‌ها را در چاپ‌ها و ویرایش‌های بعدی آن‌ها رفع نماید.

لذا در این راستا، از شما فرهیخته گرامی تقاضا داریم در صورتی که حین مطالعه کتاب با اشکالات، نواقص و یا ایرادهای شکلی یا محتوایی در آن برخورد نمودید، اگر اصلاحات را بر روی خود کتاب انجام داده‌اید پس از اتمام مطالعه، کتاب ویرایش‌شده خود را با هزینه انتشارات نوآور، پس از هماهنگی با انتشارات، ارسال نمایید، و نیز چنانچه اصلاحات خود را بر روی برگه جداگانه‌ای یادداشت نموده‌اید، لطف کرده عکس یا اسکن برگه مزبور را با ذکر نام و شماره تلفن تماس خود به ایمیل انتشارات نوآور ارسال نمایید، تا این موارد بررسی شده و در چاپ‌ها و ویرایش‌های بعدی کتاب اعمال و اصلاح گردد و باعث ارتقا و هرچه پربارتر شدن محتوایی کتاب و ارتقاء سطح کیفی، شکلی و ساختاری آن گردد.

نشر نوآور، ضمن ابراز امتنان از این عمل متعهدانه و مسئولانه شما خواننده فرهیخته و گرانقدر، به‌منظور تقدیر و تشکر از این همدلی و همکاری علمی و فرهنگی، در صورتی که اصلاحات درست و بجا باشند، متناسب با میزان اصلاحات، به رسم ادب و تشکر و قدرشناسی، نسخه دیگری از همان کتاب و یا چاپ اصلاح‌شده آن و نیز از سایر کتب منتشره خود را به‌عنوان هدیه، به انتخاب خودتان، برایتان ارسال می‌نماید، و در صورتی که اصلاحات تأثیرگذار باشند در مقدمه چاپ بعدی کتاب نیز از زحمات شما تقدیر می‌شود.

همچنین نشر نوآور و پدیدآورندگان کتاب، از پیشنهادها، نظرات، انتقادات و راه‌کارهای شما عزیزان در راستای هرگونه بهبود کتاب، و هرچه بهتر شدن سطح کیفی و علمی آن صمیمانه و مشتاقانه استقبال می‌نمایند.

نشر نوآور

تلفن: ۰۲۱۶۶۴۸۴۱۹۱-۲

www.noavarpub.com

info@noavarpub.com

فهرست مطالب

۵	مقدمه مولف
۷	بخش اول / موافقتنامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره
۸	موافقتنامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره (نشریه شماره ۳۴۱۸ یا ۴۳۱۸ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور)
۹	دستورالعمل نحوه تکمیل و تنظیم موافقتنامه، شرایط عمومی و پیوست‌های قراردادهای خدمات مشاوره
۱۱	موافقتنامه همسان قراردادهای خدمات مشاوره
۱۳	شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره
۲۶	بخش دوم / قرارداد همسان شماره ۱۲: (قرارداد تهیه طرح‌های توسعه و عمران، حوزه نفوذ و تفصیلی شهرها)
۲۷	قرارداد همسان شماره ۱۲: (قرارداد تهیه طرح‌های توسعه و عمران، حوزه نفوذ و تفصیلی شهرها)
۲۷	پیوست شماره ۱ قرارداد همسان شماره ۱۲: (موضوع قرارداد)
۲۸	پیوست شماره ۲ قرارداد همسان شماره ۱۲: (اصول کلی و تعریفی که باید در نحوه ارائه خدمات طرح‌های هادی مورد توجه قرار گیرد)
۲۸	پیوست شماره ۳ قرارداد همسان شماره ۱۲: (انجام مطالعات و تهیه طرح‌ها و برنامه‌های توسعه و عمران شهر و حوزه نفوذ آن)
۳۳	پیوست شماره ۴ قرارداد همسان شماره ۱۲: (انجام مطالعات و تهیه طرح‌های تفصیلی شهر)
۳۸	پیوست شماره ۵ قرارداد همسان شماره ۱۲: (انجام مطالعات و تهیه نقشه‌های شهرسازی مربوط به برنامه پنج‌ساله عمرانی شهر)
۳۹	پیوست شماره ۶ قرارداد همسان شماره ۱۲: (نظارت بر اجرای توسعه و عمران شهر و برنامه پنج‌ساله عمرانی شهر و فعالیت‌های عمرانی حوزه نفوذ آن)
۴۰	پیوست شماره ۷ قرارداد همسان شماره ۱۲: (نحوه محاسبه حق‌الزحمه قراردادهای طرح‌های توسعه و عمران، حوزه نفوذ)
۴۱	پیوست شماره ۸ قرارداد همسان شماره ۱۲: (شرایط عمومی قرارداد)
۴۴	رنگ کاربری‌ها در نقشه‌های شهرسازی
۴۵	دستورالعمل اجرایی پیوست شماره ۶ قرارداد تیب ۱۲ شهرسازی فرآیند «نظارت بر اجرای طرح توسعه و عمران شهر و برنامه‌ی پنج ساله عمرانی شهر»
۴۷	
۵۳	بخش سوم / قرارداد همسان شماره ۱۹: (شرح خدمات تهیه طرح توسعه و عمران «جامع» ناحیه)
۵۴	پیوست شماره ۱ قرارداد همسان شماره ۱۹: (موضوع قرارداد)
۵۴	پیوست شماره ۲ قرارداد همسان شماره ۱۹: (اصول کلی و تعاریفی که باید در نحوه ارائه خدمات مورد توجه قرار گیرد)
۶۳	پیوست شماره ۳ قرارداد همسان شماره ۱۹: (شرح خدمات تهیه طرح‌ها و برنامه‌های توسعه و عمران «جامع» ناحیه)
۶۷	پیوست شماره ۴ قرارداد همسان شماره ۱۹: (نحوه محاسبه حق‌الزحمه)
۷۰	پیوست شماره ۵ قرارداد همسان شماره ۱۹: (شرایط اختصاصی)
۷۱	بخش چهارم / مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران
۷۲	دستورالعمل تشخیص اساس طرح جامع شهر
۷۳	روش بررسی و تصویب طرح‌های جامع
۷۵	آیین‌نامه داخلی روش بررسی و تصویب طرح‌های جامع شهری
۷۸	نحوه تصویب طرح جامع شهرهای زیر دویست هزار نفر
۷۸	برنامه اجرایی و تراز مالی فیزیکی طرح‌های جامع
۷۸	تراز مالی فیزیکی اجرای طرح‌های جامع و هادی
۷۸	ضوابط و مقررات اجرائی طرح‌های جامع و هادی
۷۸	الگوی تهیه ضوابط و مقررات اجرایی طرح‌های جامع و هادی
۷۹	ضوابط شهرسازی و ساختمانی در طول تهیه تا زمان تصویب طرح‌های هادی، جامع و تفصیلی
۸۲	بررسی و تصویب طرح‌های جامع شهری
۸۲	نحوه بررسی طرح‌های جامع شهرهای مرکز استان با جمعیت کمتر از دویست هزار نفر
۸۳	تصویب طرح‌های جامع شهرستان
۸۳	آیین‌نامه نحوه بررسی و تصویب طرح‌های توسعه و عمران محلی، ناحیه‌ای، منطقه‌ای و ملی
۸۴	تهیه طرح‌های تفصیلی توسط شهرداری‌ها
۸۴	اصلاح نام طرح‌های منطقه‌ای و ناحیه‌ای
۸۴	تفویض اختیار تصویب طرح‌های جامع شهرهای با جمعیت کمتر از ۱۰۰۰۰۰ نفر
۸۷	تدقیق تعاریف و مفاهیم کاربری‌های شهری و تعیین سرانه آنها
۹۲	محاسبه سطح مورد نیاز گورستان
۹۳	بررسی و تصویب طرح‌های جامع با جمعیت کمتر از دویست هزار نفر
۹۳	اصلاحیه بند ۹ تفویض اختیار بررسی و تصویب طرح‌های جامع با جمعیت کمتر از یکصد هزار نفر
۹۴	بررسی طرح‌های جامع شهرها با جمعیت کمتر از دویست هزار نفر
۹۴	تصویب طرح‌های شهرهای با جمعیت کمتر از ۱۰۰ هزار نفر
۹۵	ماده ۴۲ آیین‌نامه نحوه بررسی و تصویب طرح‌های توسعه و عمران شهری
۹۵	ضوابط عام طرح جامع ناحیه
۹۶	بخش پنجم / ضوابط و الحاقات
۹۷	قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک و نحوه تعیین آنها
۹۹	دستورالعمل اجرایی قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا
۱۰۱	پیشینه طرح‌های توسعه شهری در ایران
۱۰۳	کلیدواژه
۱۰۴	منابع و مأخذ

به نام بی‌نیاز عالم آرا

خدای فاطمه آرام دل‌ها

خداوندگار عالم و آدم را شاکر و سپاسگزاریم که توفیق روزافزون و مضاعف عنایت فرمود تا در سایه الطاف همیشگی ائمه اطهار علیه‌السلام و توجهات ویژه بی بی دو عالم حضرت فاطمه اطهر سلام‌الله‌علیها، که در سالروز شهادت جان‌گدازاش، کار تدوین کتاب «قراردادهای همسان شماره ۱۲ و شماره ۱۹» به سرانجام رسیده و تقدیم دوستدارانش شود.

در راستای تکمیل و تدوین مجموعه کتاب‌های آزمون نظام مهندسی ساختمان، و با توجه به اضافه شدن قرارداد همسان شماره ۱۲ (قرارداد تهیه طرح‌های توسعه و عمران، حوزه نفوذ و تفصیلی شهرها- دستورالعمل شماره ۱۳۰۱۰/۵۴/۴۰۶۲-۱ مورخ ۱۳۶۳/۱۰/۰۶) و قرارداد همسان شماره ۱۹ (شرح خدمات تهیه طرح توسعه و عمران «جامع» ناحیه - بخشنامه شماره ۱۲۲۲-۱۸۷۷/۵۴-۱۰۲ مورخ ۱۳۷۶/۰۴/۰۸) به منابع آزمون رشته شهرسازی، بر آن شدیم تا کتاب حاضر جهت استفاده داوطلبان گرامی، آزمون شهرسازی تدوین نمائیم چرا که؛

۱- طبق بخشنامه شماره ۱۰۵/۸۴۲-۵۴/۲۴۶۰ مورخه ۱۳۷۹/۰۴/۲۹، نشریه شماره ۳۴۱۸ یا ۴۳۱۸ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور با عنوان «موافقتنامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره»، قسمت اول قراردادهای همسان شماره ۱۲ و شماره ۱۹ به طور کلی لغو و مفاد نشریه شماره ۳۴۱۸، جایگزین آنها شده‌است.

۲- طبق ماده ۱۰ قانون «تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک و نحوه تعیین آنها- مصوب ۱۳۸۴/۱۰/۱۴» تعاریف قید شده در شرح خدمات قراردادهای همسان شماره ۱۲ و ۱۹، دستخوش تغییرات شده و برخی از آنها نیز حذف گردیده‌است.

لذا این کتاب با عنوان «قراردادهای همسان شماره ۱۲ و شماره ۱۹» بر اساس آخرین اصلاحات و تغییرات به انضمام قوانین، مصوبات، آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های مرتبط با آن و کلید واژه اختصاصی، جهت استفاده داوطلبان شرکت کننده در آزمون رشته شهرسازی، تهیه و تدوین شده‌است.

ضمن تقدیم این اثر به پیشگاه بی بی دو عالم خانم فاطمه زهرا (س)، یاد و خاطره اندیشه‌های پُرپر شده حوزه علم و دانش این مرز و بوم پُرگهر، در سانحه سقوط هواپیمای بوئینگ ۷۳۷ خطوط هوایی اوکراین به تاریخ ۱۳۹۸/۱۰/۱۸ را گرامی داشته، و با الهام از آموزه‌های ملی و دینی از زحمات و تلاش‌های هدفمند و ارزشمند همه عزیزان و کارکنان انتشارات نوآور از تولید تا توزیع، و به طور اخص، مدیریت اندیشمند و فکور مجموعه نوآور، برادران نصیرنیا صمیمانه تقدیر و تشکر نمایم.

امید آن که در سایه عنایت حضرت حق و توجهات آقا ولی عصر امام زمان، این اثر نیز همچون سایر کتاب‌های تألیفی در رابطه با منابع نظام مهندسی ساختمان، مورد توجه و استقبال عزیزان قرار گرفته و منبع موثق و مطمئنی برای داوطلبان شرکت کننده در آزمون رشته شهرسازی باشد.

با آرزوی توفیق روزافزون برای ایران و ایرانی

محمد عظیمی آقداش

Noavar33@gmail.com

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب مطابق با قانون حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب سال ۱۳۴۸ و آیین‌نامه اجرایی آن مصوب ۱۳۵۰، برای ناشر محفوظ و منحصرأ متعلق به نشر نوآور است. لذا هر گونه استفاده از کل یا قسمتی از مطالب، اشکال، نمودارها، جداول و تصاویر این کتاب، در دیگر کتب، مجلات، نشریات، سایت‌ها و موارد دیگر، و نیز هر گونه بهره‌برداری از مطالب این کتاب تحت هر عنوانی از قبیل چاپ، فتوکپی، اسکن، تایپ از آن، تهیه فایل پی‌دی‌اف و عکس‌برداری از کتاب، و همچنین هر نوع انتشار به صورت اینترنتی، الکترونیکی، سی‌دی، دی‌وی‌دی، فیلم، فایل صوتی یا تصویری و غیره بدون اجازه کتبی از نشر نوآور ممنوع و غیرقانونی بوده و شرعاً نیز حرام است، و متخلفین تحت پیگرد قانونی و قضایی قرار می‌گیرند.

با توجه به اینکه هیچ کتابی از کتب نشر نوآور به صورت فایل ورد یا پی‌دی‌اف و موارد این‌چنین، توسط این انتشارات در هیچ سایت اینترنتی ارائه نشده است، لذا در صورتی که هر سایتی اقدام به تایپ، اسکن و یا موارد مشابه نماید و کل یا قسمتی از متن کتب نشر نوآور را در سایت خود قرار داده و یا اقدام به فروش آن نماید، توسط کارشناسان امور اینترنتی این انتشارات، که مسئولیت اداره سایت را به عهده دارند و به طور روزانه به بررسی محتوای سایت‌ها می‌پردازند، بررسی و در صورت مشخص شدن هرگونه تخلف، ضمن اینکه این کار از نظر قانونی غیر مجاز و از نظر شرعی نیز حرام می‌باشد، وکیل قانونی انتشارات از طریق وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، پلیس فتا (پلیس رسیدگی به جرایم رایانه‌ای و اینترنتی) و نیز سایر مراجع قانونی، اقدام مقتضی به عمل آورده، و طی انجام مراحل قانونی و اقدامات قضایی، خاطیان را مورد پیگرد قانونی و قضایی قرار داده و کلیه خسارات وارده به این انتشارات و مؤلف از متخلفان اخذ خواهد شد.

همچنین در صورتی که هر یک از کتابفروشی‌ها، اقدام به تهیه کپی، جزوه، چاپ دیجیتال، چاپ ریسو، اُفست از کتب انتشارات نوآور نموده و اقدام به فروش آن نمایند، ضمن اطلاع‌رسانی تخلفات کتابفروشی مزبور به سایر همکاران و مؤذعین محترم، از طریق وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، اتحادیه ناشران، و انجمن ناشران دانشگاهی و نیز مراجع قانونی و قضایی اقدام به استیفای حقوق خود از متخلف می‌نماید.

خرید، فروش، تهیه، استفاده و مطالعه از روی نسخه غیراصل کتاب،

از نظر قانونی غیرمجاز و شرعاً نیز حرام است.

انتشارات نوآور از خوانندگان گرامی خود درخواست دارد که در صورت مشاهده هر گونه تخلف از قبیل موارد فوق، مراتب را یا از طریق تلفن‌های انتشارات نوآور به شماره‌های ۰۲۱-۶۶۴۸۴۱۹۱ و ۰۹۰۵۶۶۴۰۵۳۲ (تلگرام انتشارات) و یا از طریق ایمیل انتشارات به آدرس info@noavarpub.com و یا از طریق منوی تماس با ما در سایت www.noavarpub.com به این انتشارات ابلاغ نمایند، تا از تضييع حقوق ناشر، پدیدآورنده و نیز خود خوانندگان محترم جلوگیری به عمل آید، و در راستای انجام این امر مهم، به عنوان تشکر و قدردانی، از کتب انتشارات نوآور نیز هدیه دریافت نمایند.

بخش اول

موافقتنامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای
خدمات مشاوره

موافقتنامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره

(نشریه شماره ۳۴۱۸ یا ۴۳۱۸ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور)

بخشنامه شماره ۵۴/۲۴۶۰-۱۰۵/۸۴۲ مورخه ۱۳۷۹/۰۴/۲۹

به استناد ضوابط فنی و اجرایی کشور (مصوبه شماره ۲۴۵۲۵/ت/۱۴۸۹۸ هـ مورخ ۱۳۷۵/۴/۴ هیأت وزیران) به پیوست، مجموعه موافقتنامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره، همراه با مقررات ذیربط، از گروه اول (لازم‌الاجرا) ابلاغ می‌شود تا از این تاریخ برای انعقاد قراردادهای مطالعه، طراحی و نظارت طرح‌ها با واحدهای خدمات مشاوره مورد عمل قرار گیرد. این مجموعه، جایگزین متن قراردادهای تیپ شماره ۱ (مطالعات راه‌های فرعی)، شماره ۲ (نظارت بر ساختمان راه‌های فرعی)، شماره ۳ (مطالعات و خدمات نظارت کارهای معماری)، شماره ۶ (نظارت بر ساختمان راه‌های اصلی)، شماره ۷ (مطالعات راه اصلی)، شماره ۸ (مطالعات پل)، شماره ۹ (نظارت بر ساختمان پل)، شماره ۱۱ (مطالعات و خدمات نظارت کارهای لوله‌کشی آب و فاضلاب)، شماره ۱۲ (مطالعات طرح جامع شهرها)، شماره ۱۴ (مطالعات مراحل مختلف بهسازی راه)، شماره ۱۵ (مطالعات مراحل اول و دوم تونل) و شماره ۱۹ (تهیه طرح و توسعه و عمران «جامع» ناحیه) می‌گردد. پیوست شرح خدمات این قراردادها به قوت خود باقی است.

با این ابلاغ، قراردادهای تیپ شماره ۱۳ (خدمات ژئوتکنیک و مقاومت مصالح - آزمایشگاه محلی)، شماره ۱۶ (مطالعات ژئوفیزیک)، شماره ۱۸ (مطالعات و خدمات ژئوتکنیک و مقاومت مصالح) و قرارداد تیپ خدمات نقشه‌برداری، به طور کلی دارای اعتبار بوده و قراردادهای تیپ شماره ۴ (مخصوص کار ماشین‌های I.B.M)، شماره ۵ (خدمات فنی و مشاوره جهت تهیه سیستم اطلاعاتی مدیریت و نظارت) و شماره ۱۰ (خرید ماشین‌آلات راهداری وزارت راه) بدون اعتبار است.

در کارهایی که این مجموعه در مورد آنها به طور کامل پاسخگو نیست، موافقتنامه و شرایط عمومی قرارداد واحد خدمات مشاوره منتخب باید در هیأت قراردادهای خدمات مشاوره‌ای ناهمسان (بخشنامه شماره ۳۲۰۰-۵۴/۶۱۳۰-۱۰۲ مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۱۵) به تصویب برسد.

دستورالعمل نحوه تکمیل و تنظیم موافقتنامه، شرایط عمومی و پیوست‌های قراردادهای خدمات مشاوره

۱- موافقتنامه

- ۱-۱- اطلاعات مربوط به موافقتنامه باید به طور کامل و روشن در محل‌های پیش‌بینی شده درج شود. تغییر دادن، کاستن عبارت‌ها یا کلمه‌هایی از موافقتنامه یا افزودن به آن مجاز نیست و تنها محل‌های خالی باید تکمیل شود.
- ۲-۱- در مقدمه موافقتنامه باید عنوان رسمی یا قانونی دو طرف قرارداد درج شود.
- ۳-۱- در ماده یک، برای درج موضوع قرارداد باید مراحل و قسمت‌های مختلف خدمات موضوع قرارداد نیز درج شود.
- ۴-۱- مدت‌های منظور شده در ماده ۳ با در نظر گرفتن زمان‌های مورد نیاز برای انجام خدمات جنسی باید به نحوی تنظیم گردد، که کارها به موقع انجام شود و فرصت کافی برای مطالعه کامل و با کیفیت وجود داشته‌باشد.
- ۵-۱- برآورد اولیه حق‌الزحمه به تفکیک قسمت‌ها و مراحل مختلف خدمات به ترتیب در ماده ۴ درج می‌شود.
- ۶-۱- نمایندگان مجاز دو طرف قرارداد باید تمام صفحه‌های موافقتنامه را امضا و مهر کنند.

۲- شرایط عمومی

- ۱-۲- شرایط عمومی باید بدون هیچ نوع تغییری در قراردادهای مورد استفاده قرار گیرد. تغییر دادن، کاستن یا افزودن مطالبی به آن مجاز نیست. تنها صفحه آخر شرایط عمومی در محل تعیین شده به وسیله نمایندگان مجاز دو طرف امضاء و مهر می‌شود.
- ۲-۲- در اجرای ماده (۲۳-۲) در دستگاه‌های اجرایی که تابع هیچ یک از وزارتخانه‌ها نیستند، مانند سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان تربیت بدنی ایران و دیگر سازمان‌ها و نهادهایی که اجرای طرح‌های عمرانی را به عهده دارند، انتخاب هیأت سه نفره به منظور بررسی فسخ قرارداد و موافقت با فسخ قرارداد در عهده بالاترین مقام سازمان یا نهاد مربوط در مرکز می‌باشد.

۳- پیوست‌ها

- ۱-۳- شرح موضوع قرارداد با توجه به شرح عملیات موافقتنامه طرح، به نحوی که محدوده خدمات را مشخص نماید در پیوست ۱ درج شود و در صورت لزوم نقشه محدوده موضوع قرارداد به آن ضمیمه گردد.
- ۲-۳- با توجه به موضوع قرارداد، شرح خدمات قسمت‌ها و مراحل مختلف رشته مربوط که از سوی این سازمان ابلاغ شده‌است، به‌عنوان پیوست ۲ الحاق می‌شود.
- ۳-۳- نحوه محاسبه حق‌الزحمه قرارداد به تفکیک قسمت‌ها و مراحل آن به منظور برآورد اولیه با درج شماره و تاریخ بخشنامه‌های مربوط در پیوست ۳ می‌آید. به همین ترتیب، تعداد و مبلغ اقساط حق‌الزحمه با توجه به ماده (۱۶-۱) شرایط عمومی در این پیوست تعیین می‌گردد.

تبصره- با توجه به مفاد بند (۲۰-۲) شرایط عمومی در مورد حق الزحمه تمدید مدت، برای قراردادهایی که با این شرایط عمومی منعقد می‌شوند، ضریب ۰/۴ در رابطه ۲ بند (۳-۳-۲) بخشنامه شماره ۴۱۹۰-۵۴-۱۹۹۶۸-۱ مورخ ۱۳۷۰/۱۲/۲۸ به ۰/۵ تغییر می‌یابد و در نتیجه این تغییر، هر یک از ضرایب ۰/۴ و ۰/۶ در رابطه ۱ بند (۳-۳-۱) بخشنامه یاد شده معادل ۰/۵ در نظر گرفته می‌شود.

۳-۴- در پیوست ۵ موارد زیر درج شود:

۳-۴-۱- اطلاعات و مدارکی که علاوه بر موارد تعیین شده در شرایط عمومی کارفرما در نظر دارد در اختیار مشاور قرار دهد.
 ۳-۴-۲- در موارد خاصی که در مرحله مطالعات، کارفرما در نظر دارد تسهیلات ویژه‌ای مانند محل اسکان و وسیله نقلیه برای گروه‌های مطالعات در محل انجام خدمات در اختیار مشاور قرار دهد.

یادآوری- نحوه تأمین وسیله نقلیه، غذا و مسکن و محل کار برای عوامل مقیم (عوامل کارگاهی) مهندس مشاور، طبق دستورالعمل تعیین حق الزحمه خدمات نظارت کارگاهی مهندسان مشاور می‌باشد که جزو دستورالعمل پیوست ۳ منظور می‌گردد.

۳-۴-۳- به جز موارد یاد شده و سایر مواردی که در شرایط عمومی به شرایط خصوصی مراجعه شده‌است، درج هیچ نوع تعهد دیگری در این پیوست که برای دستگاه اجرایی بار مالی اضافه بر قرارداد ایجاد کند مجاز نیست.

۴- سایر

۴-۱- بررسی و تصویب نتایج مطالعات و گزارش‌های واحدهای خدمات مشاوره باید با دقت و حساسیت بسیار صورت گیرد در صورت کمبود کارشناس در دستگاه اجرایی، دستگاه‌های اجرایی می‌توانند بنا به تشخیص خود، برای کنترل مدارک و گزارش‌های واحدهای خدمات مشاوره در مهلت مقرر، از خدمات اشخاص حقیقی و حقوقی ذیصلاح خارج از دستگاه اجرایی و واحدهای خدمات مدیریت طرح استفاده نمایند.

۴-۲- مجموعه موافقتنامه و شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره که برای خدمات مطالعات (با مطالعه و طراحی) و نظارت (یا خدمات مرحله ساخت و تحویل) طرح‌ها و پروژه‌ها تهیه شده‌است، برای انجام خدمات مطالعات به تنهایی و نظارت به تنهایی نیز کاربرد دارد در هر صورت، در هر قرارداد مفاد مربوط به مطالعات یا نظارت از مجموعه یاد شده با توجه به موضوع قرارداد نافذ می‌گردد.

موافقتنامه همسان قراردادهای خدمات مشاوره

موضوع قرارداد ..... مهندس مشاور.....
 شماره ..... تاریخ.....

موافقتنامه حاضر، همراه با اسناد و مدارک موضوع ماده ۲ آن، که مجموعه‌ای غیرقابل تفکیک است و از این پس قرارداد نامیده می‌شود، در تاریخ ..... در ..... بین ..... که از این پس کارفرما نامیده می‌شود، از یک سو و واحد خدمات مشاوره ..... به شماره ثبت ..... و کد اقتصادی ..... که از این پس مهندس مشاور نامیده می‌شود، از سوی دیگر، طبق مقررات و شرایطی که در اسناد و مدارک این قرارداد درج شده است، منعقد می‌گردد.

ماده ۱ موافقتنامه همسان قراردادهای خدمات مشاوره - موضوع قرارداد

موضوع قرارداد، عبارت است از انجام خدمات مشاوره، برای ..... که شرح آن در پیوست ۱، تعیین شده است.

ماده ۲ موافقتنامه همسان قراردادهای خدمات مشاوره - اسناد و مدارک

این قرارداد، شامل اسناد و مدارک زیر است:

۱-۲- موافقتنامه حاضر

۲-۲- شرایط عمومی

۳-۲- پیوست‌ها:

پیوست ۱- شرح موضوع قرارداد.

پیوست ۲- شرح خدمات.

پیوست ۳- حق الزحمه، روش محاسبه و نحوه پرداخت آن.

پیوست ۴- برنامه زمانی کلی.

پیوست ۵- شرایط خصوصی.

پیوست ۶- سازمان و اسامی عوامل کلیدی انجام کار.

۴-۲- اسناد تکمیلی که حین انجام خدمات، در چارچوب قرارداد و به منظور انجام آن، به مهندس مشاور ابلاغ شده یا بین دو طرف قرارداد، مبادله می‌شود.

۵-۲- مدارک و گزارش‌های مصوب.

ماده ۳ موافقتنامه همسان قراردادهای خدمات مشاوره - مدت

مدت انجام خدمات قسمت‌ها و مراحل موضوع قرارداد، که شروع و تنفیذ آن طبق ماده ۲ شرایط عمومی قرارداد است، با توجه به برنامه زمانی کلی (پیوست ۴)، به شرح زیر است:

..... (الف)

..... (ب)

..... (ج)

مدت‌های یاد شده، تابع تغییرات مدت، موضوع ماده ۱۹ شرایط عمومی، خواهد بود.